

Співфінансується
Європейським Союзом

Erasmus+

Jean Monnet
Programme

Обговорення даних опитувань студентів та інших
стейкхолдерів / Discussion of survey data from
students and other stakeholders

Дата обговорення: 26.08.2024р (понеділок)
Discussion date: 08/26/2024 (Monday)

01 *Опитування студентів*

1. Загальна інформація про опитування
2. Основні цілі опитування
3. Основні результати
 - 3.1. *Зацікавленість контентом*
 - 3.2. *Якість викладання*
 - 3.3 *Аналіз результатів опитування*

02 *Опитування інших стейкхолдерів: роботодавці та представники місцевої влади*

01 Опитування студентів

Звіт за результатами опитування студентів щодо викладання дисциплін в рамках проєкту EUGREEN програми Jean Monnet Modul

1. Загальна інформація про опитування

У рамках оцінки якості викладання та ефективності засвоєння навчального матеріалу було проведено опитування серед студентів освітніх рівнів бакалавр та магістр, які прослухали курси:

В червні 2023 року (М9)

- Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій (19 студентів: з них 15 бакалаврів та 4 магістри);
- Європейські практики інвестування зеленого будівництва (22 студенти: з них 18 бакалаврів та 4 магістри);

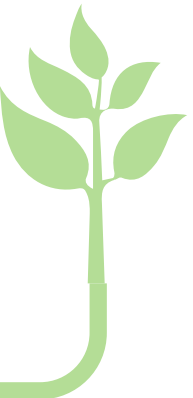
В грудні 2024 року (М15)

- Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми (14 студентів-бакалаврів);.

В травні 2024 року (М20)

- Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій (25 студентів: з них 18 бакалаврів та 7 магістрів);
- Європейські практики інвестування зеленого будівництва (29 студентів: з них 25 бакалаврів та 4 магістри).

Опитування проводилось в онлайн-форматі з використанням анонімної анкети. Участь в опитуванні взяли 109 студентів.

2. Основні цілі опитування

- ✓ Визначити рівень зацікавленості студентів у контенті дисциплін що пов'язані з розвитком європейської зеленої економіки та кліматичною політикою ЄС;
- ✓ Оцінити якість викладання та актуальність навчального контенту;
- ✓ Виявити сильні сторони курсів та напрями для покращення;
- ✓ Отримати зворотний зв'язок для подальшого вдосконалення навчальних програм.

3. Основні результати

3.1. Зацікавленість контентом

Більшість респондентів (98%) вважають тематику дисциплін актуальною та затребуваною у сучасному контексті розвитку зеленої економіки.

Студенти відзначають важливість розгляду практичних кейсів ЄС, інструментів фінансування та прикладів реалізованих проєктів.

3.2. Якість викладання

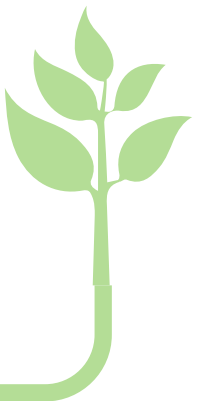
Студенти позитивно оцінили:

Компетентність викладачів;

Інтерактивні методи навчання;

Наявність прикладів з практики ЄС.

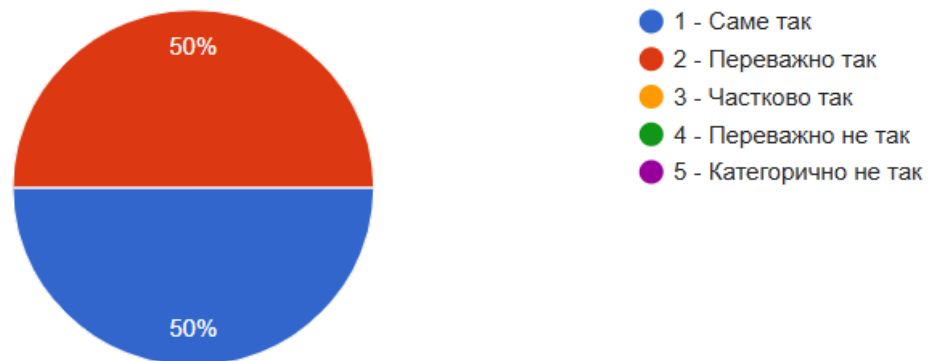
Докладніше результати опитування представлені нижче:

Опитування студентів з дисципліни «Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій»

М9 червень 2023

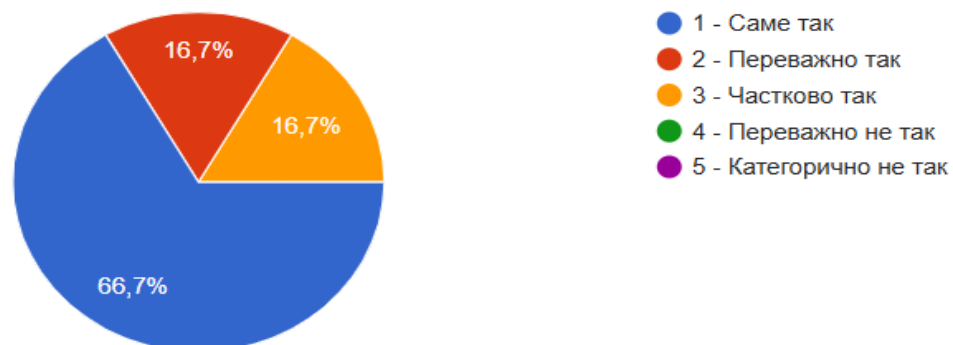
1. Викладання проводилося із застосуванням інтерактивних форм проведення занять (наприклад: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, кейс-метод та інші)

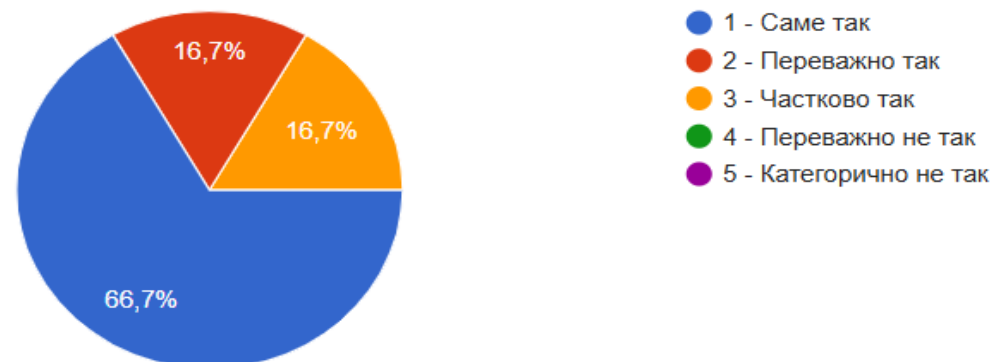
2. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

3. Були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи

4. Навчання в межах курсу розвинуло мої навички до комплексного сприйняття складних соціальних, економічних, екологічних та політичних процесів

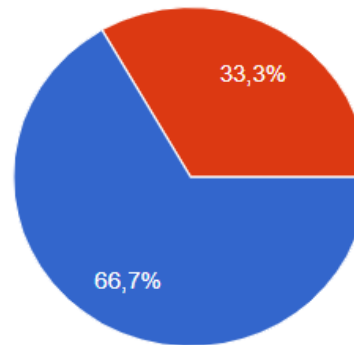

5. Під час роботи над навчальною дисципліною завжди була можливість консультуватися з викладачем

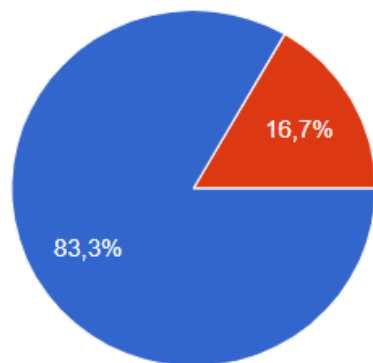
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

6. Курс зацікавив мене та сприяв розширенню знань та моєму інтелектуальному розвитку

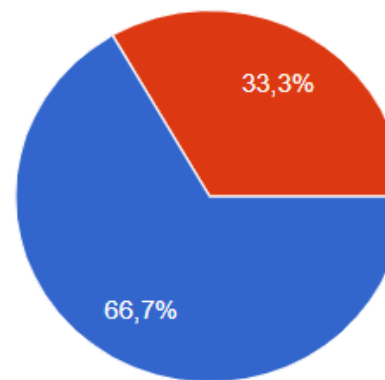
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

7. Викладач(і) зрозуміло пояснював матеріал, коментував складні моменти, виділяв головне у темі

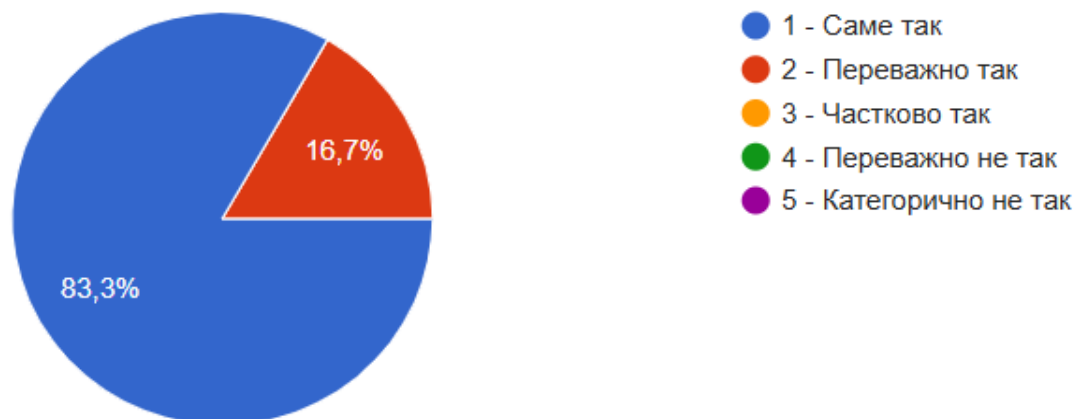
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

8. Викладач(і) вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики

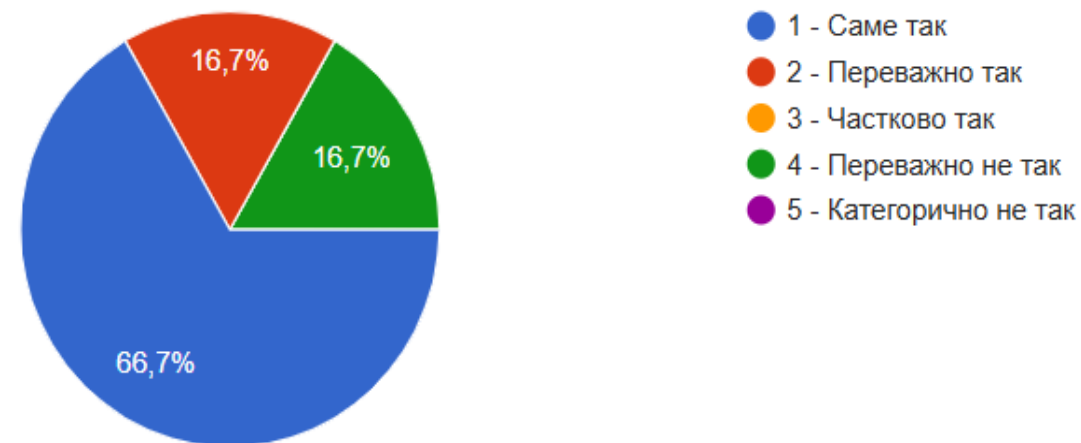

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

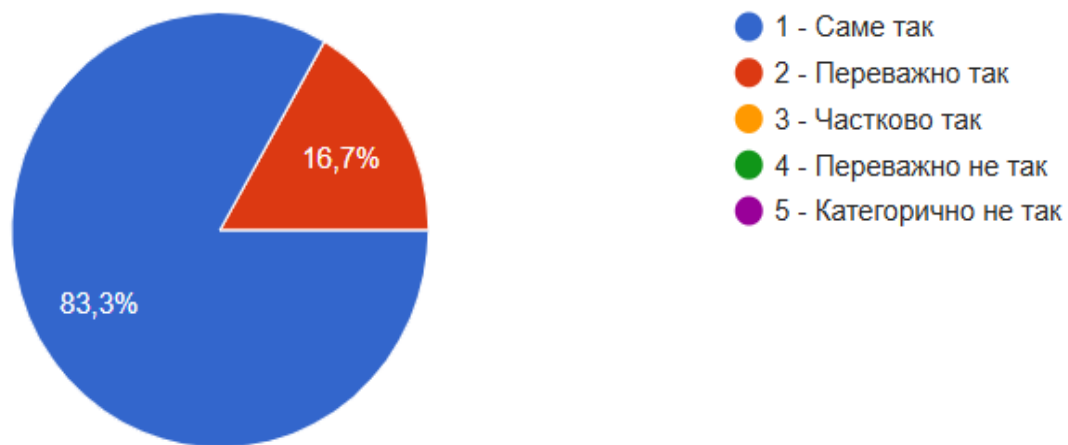
9. Навчально-методичні матеріали кафедри, в т.ч. підручники, були корисними для мого навчання

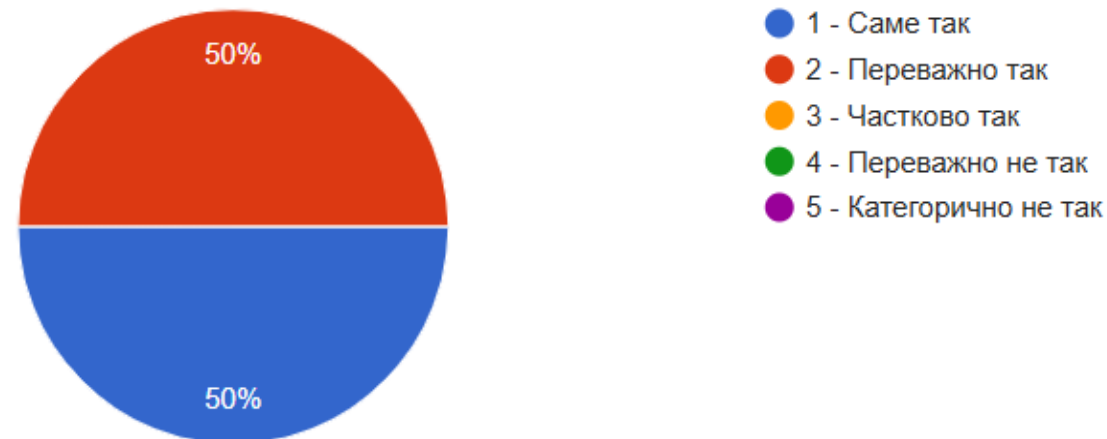
10. Оцінювання мого рівня знань та виконаних завдань було прозорим та справедливим

11. Навчання було сучасним та практично орієнтованим

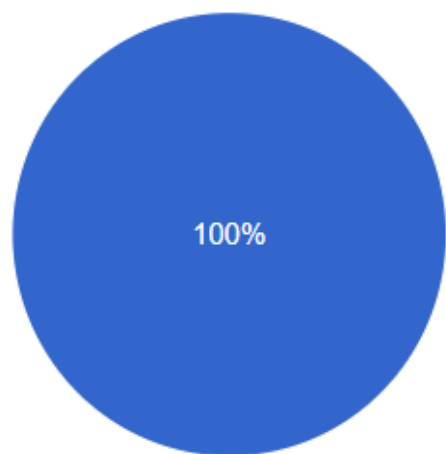
12. Я би радив(ла) іншим записатись на цей курс

Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

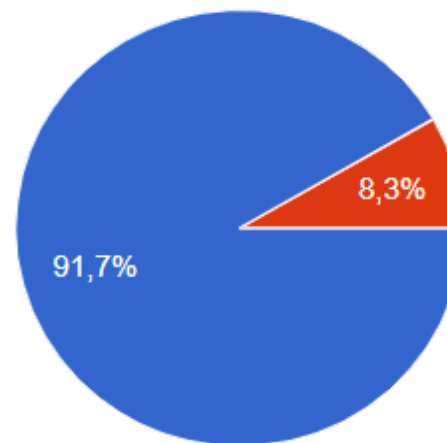
М9 червень 2023

1. Викладання проводилося із застосуванням інтерактивних форм проведення занять (наприклад: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, кейс-метод та інші)

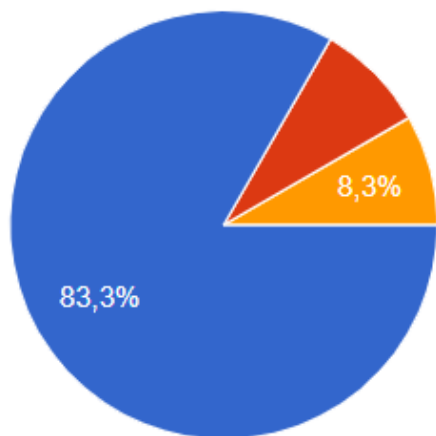
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

2. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

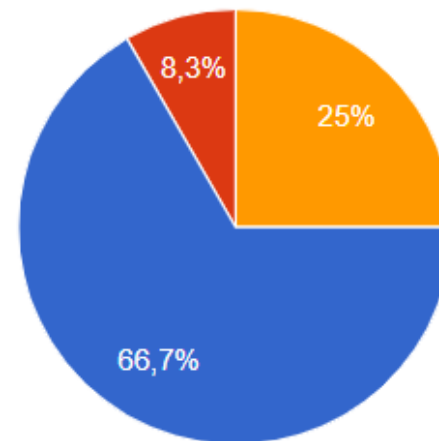
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

3. Були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

4. Навчання в межах курсу розвинуло мої навички до комплексного сприйняття складних соціальних, економічних, екологічних та політичних процесів

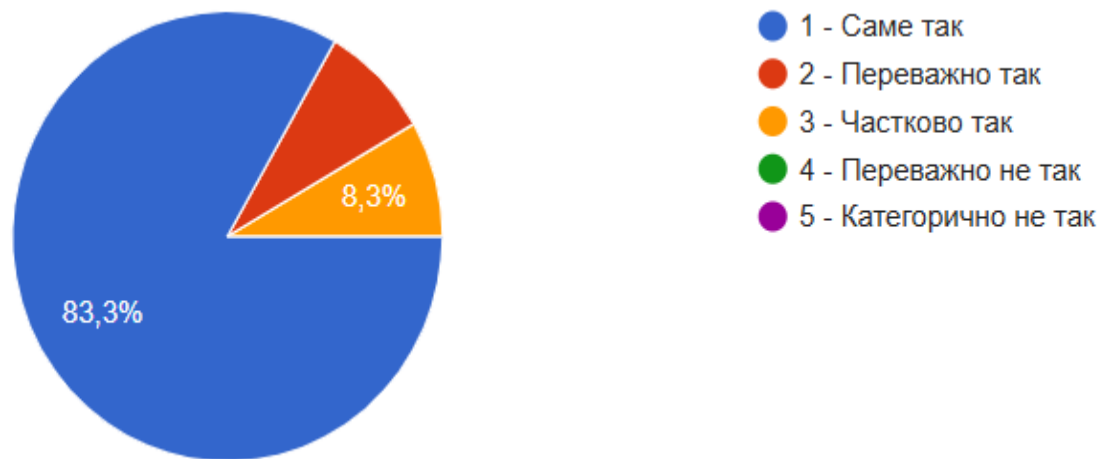

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

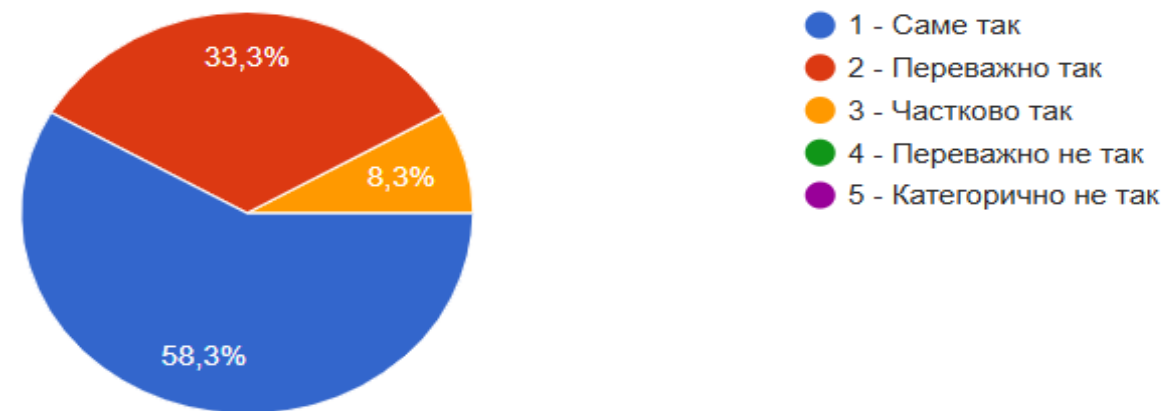
Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

М9 червень 2023

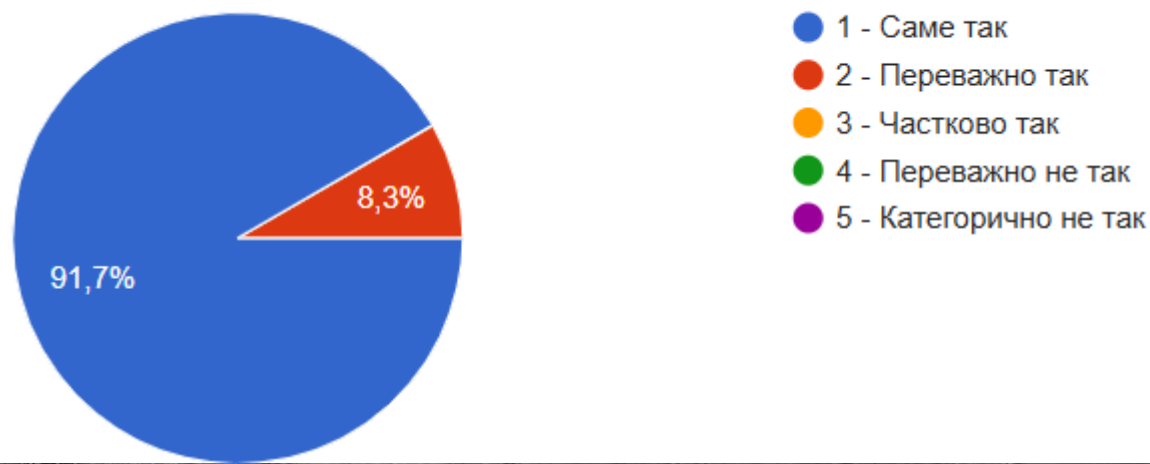
5. Під час роботи над навчальною дисципліною завжди була можливість консультуватися з викладачем

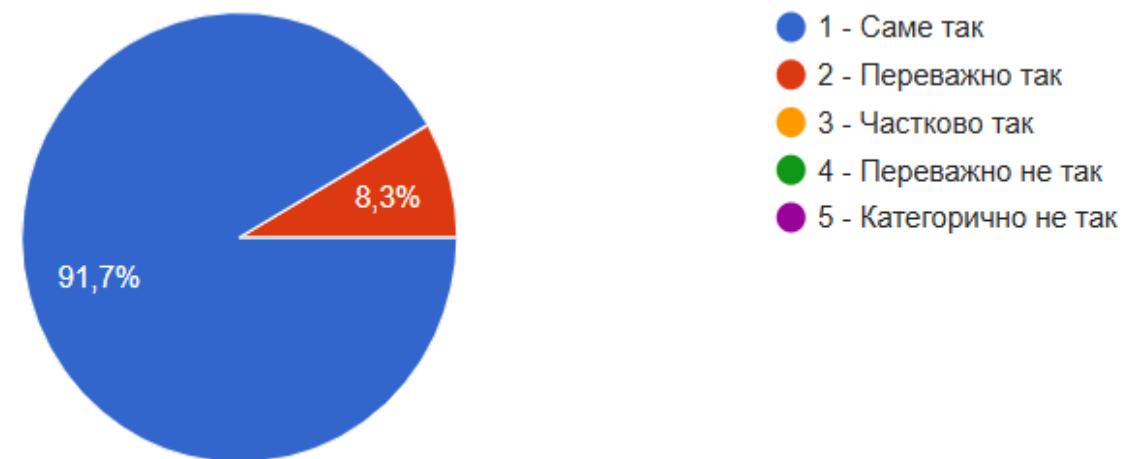
6. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

7. Викладач(і) зрозуміло пояснював матеріал, коментував складні моменти, виділяв головне у темі

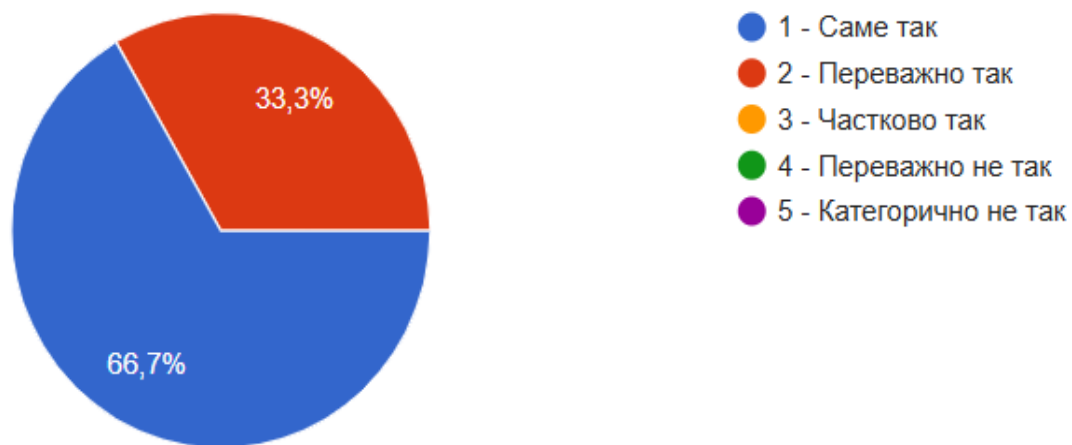
8. Викладач(і) вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики

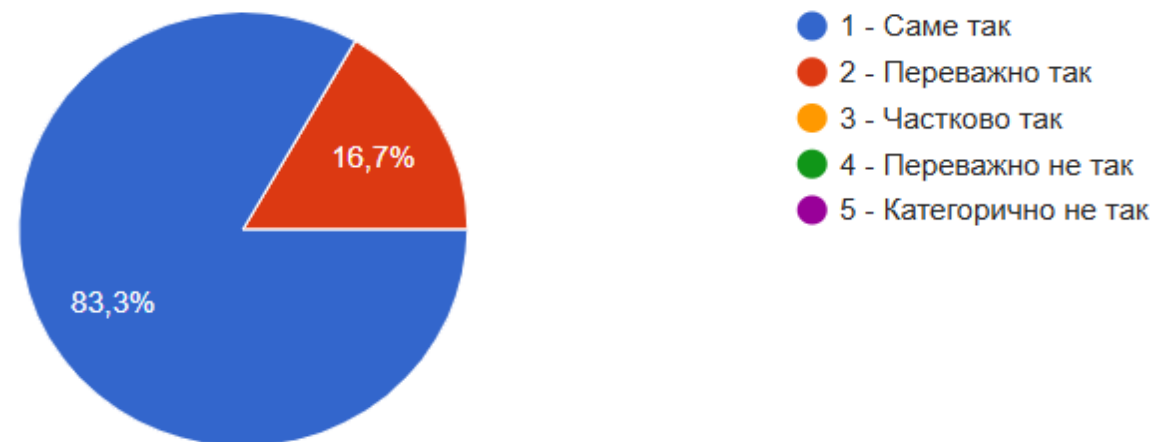
Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

М9 червень 2023

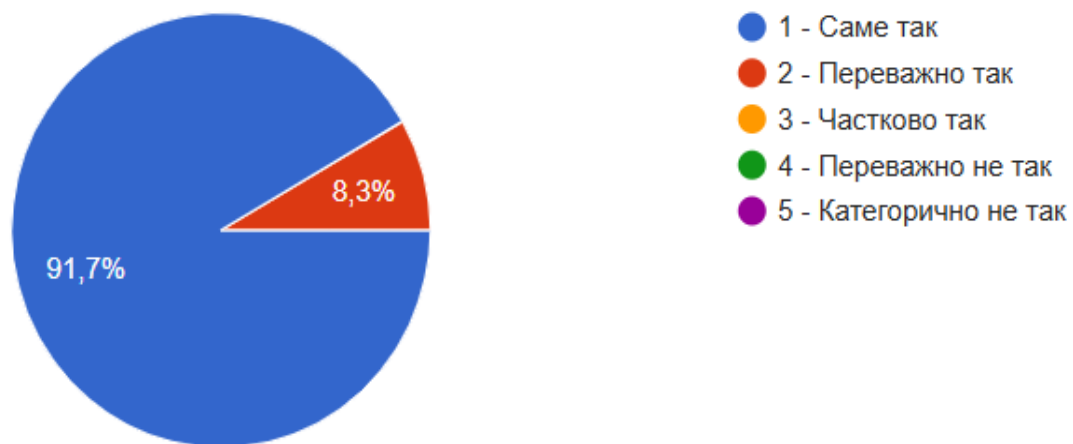
9. Навчально-методичні матеріали кафедри, в т.ч. підручники, були корисними для мого навчання

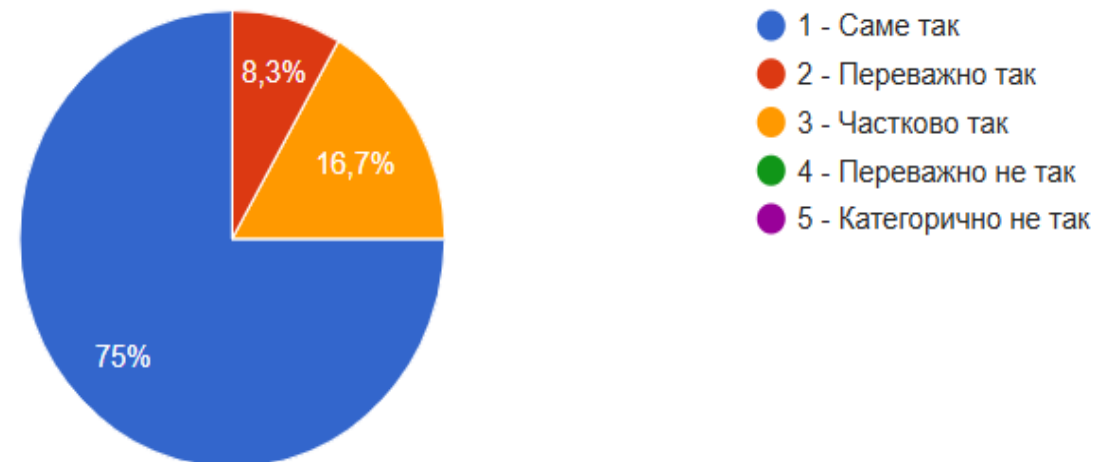
10. Оцінювання мого рівня знань та виконаних завдань було прозорим та справедливим

11. Навчання було сучасним та практично орієнтованим

12. Я би радив(ла) іншим записатись на цей курс

Опитування студентів з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми»

М15 грудень 2023

Оцініть якість навчання з обраної дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» в цілому за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

Оцініть актуальність навчальної дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» у світлі євроінтеграції України, найновітніших досягнень та сучасного ринку праці за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

Оцініть якість практичної підготовки з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

Оцініть повноту інформації надану в підручнику та навчально-методичних матеріалах з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

Опитування студентів з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми»

М15 грудень 2023

Оцініть якість презентацій та відеоматеріалів з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

Які методи навчання з дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» найбільше сподобалися?

Оцініть чи достатньо Вам було базових знань зі своєї спеціальності для успішного опанування дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» за п'ятибальною шкалою 1-5, де 1 – незадовільно; 5 – відмінно.

І. Яку із тем, що розглядаються в межах дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» варто було б розширити?

Оцініть рівень орієнтації дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» на науково-дослідну роботу

- так, я приймав(ла) участь у ко...
- ні, я не приймав(ла) участь в н...

Оцініть рівень орієнтації дисципліни «Адаптація ЄС до змін клімату та стійкі урбоекосистеми» на підвищення громадської активності та просування ідей євроінтеграції та екологізації в українське суспільство

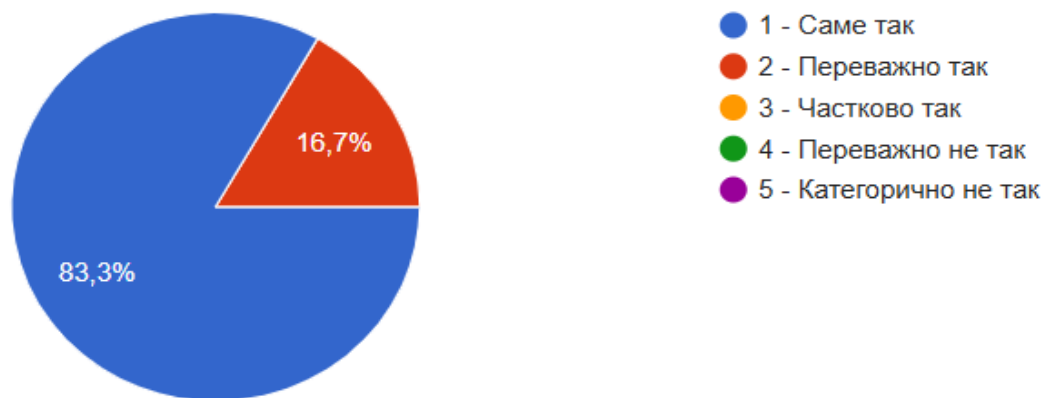
- так, я приймав(ла) участь в ро...
- ні, я не приймав(ла) участь в г...

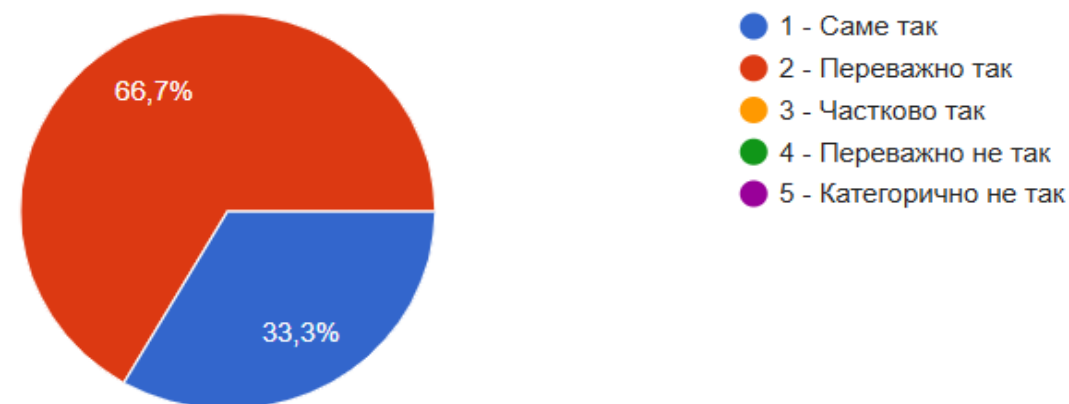
Опитування студентів з дисципліни «Політика ЄС щодо зеленої економіки та інновацій»

М20 травень 2024

1. Викладання проводилося із застосуванням інтерактивних форм проведення занять (наприклад: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, кейс-метод та інші)

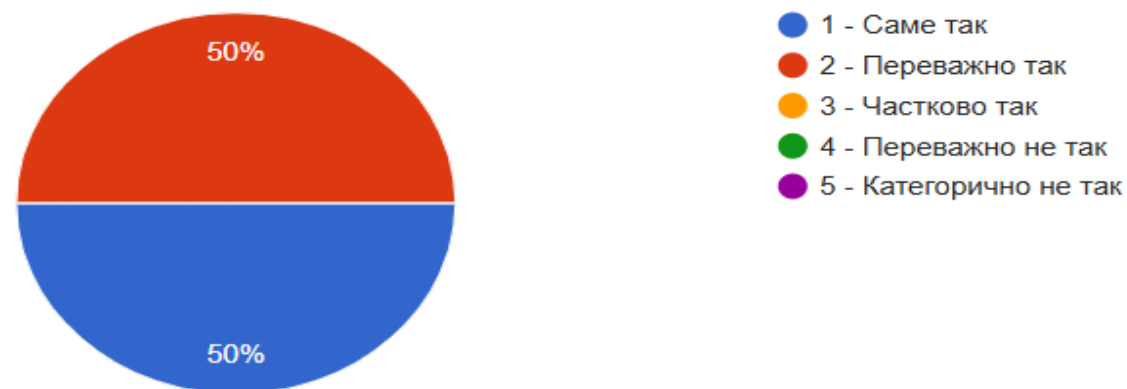
3. Були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи

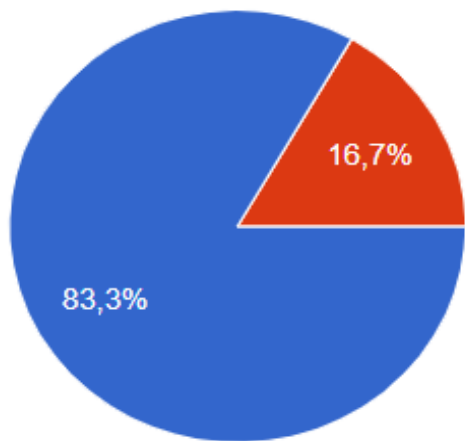
2. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

4. Навчання в межах курсу розвинуло мої навички до комплексного сприйняття складних соціальних, економічних, екологічних та політичних процесів

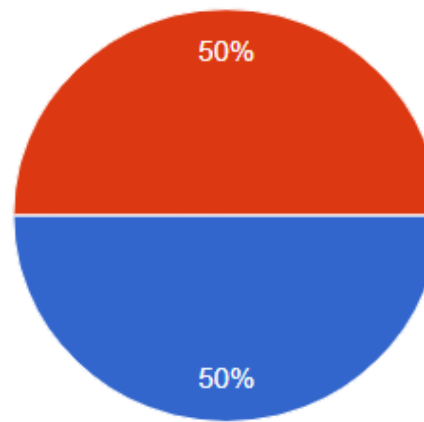

5. Під час роботи над навчальною дисципліною завжди була можливість

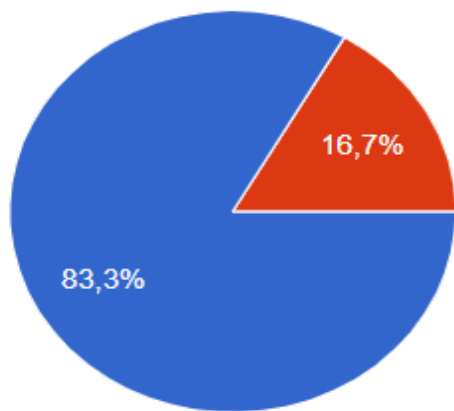
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

6. Курс зацікавив мене та сприяв розширенню знань та моєму інтелектуальному розвитку

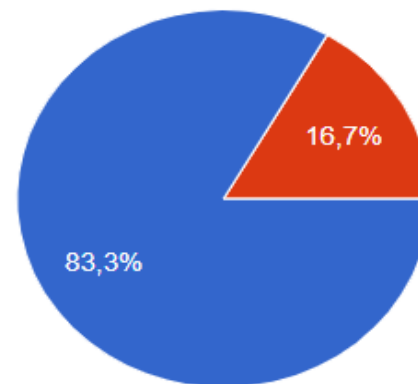
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

7. Викладач(і) зрозуміло пояснював матеріал, коментував складні моменти, виділяв головне у темі

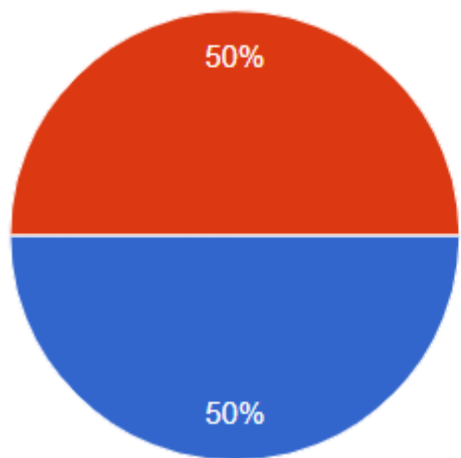
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

8. Викладач(і) вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

9. Навчально-методичні матеріали кафедри, в т.ч. підручники, були корисними для мого навчання

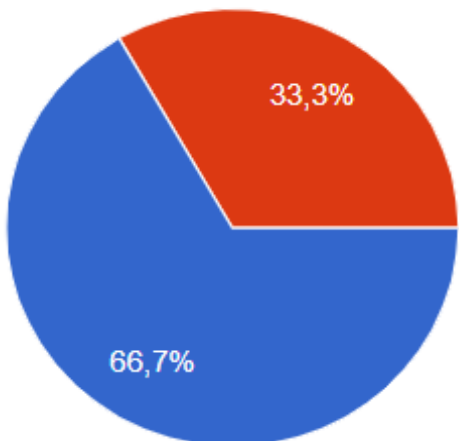
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

10. Оцінювання мого рівня знань та виконаних завдань було прозорим та справедливим

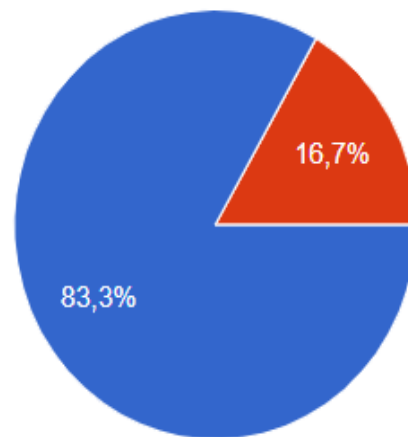
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

11. Навчання було сучасним та практично орієнтованим

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

12. Я би радив(ла) іншим записатись на цей курс

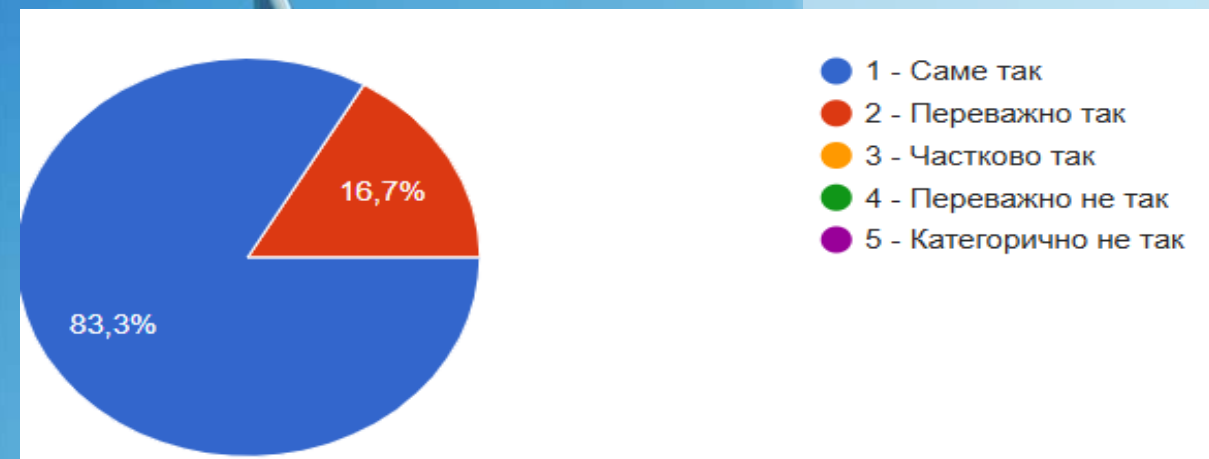

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

М20 травень 2024

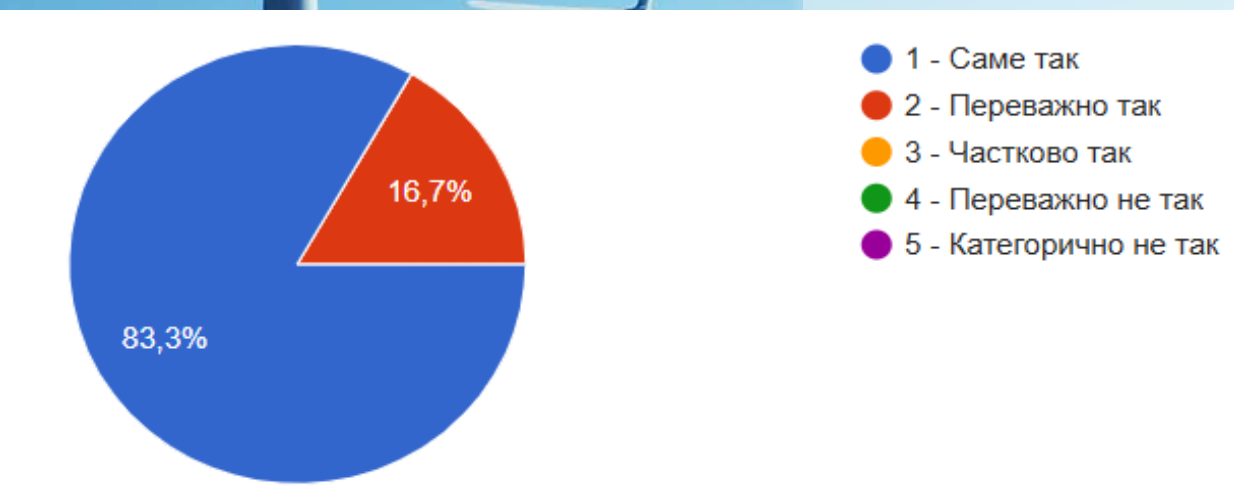
1. Викладання проводилося із застосуванням інтерактивних форм проведення занять (наприклад: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, кейс-метод та інші)

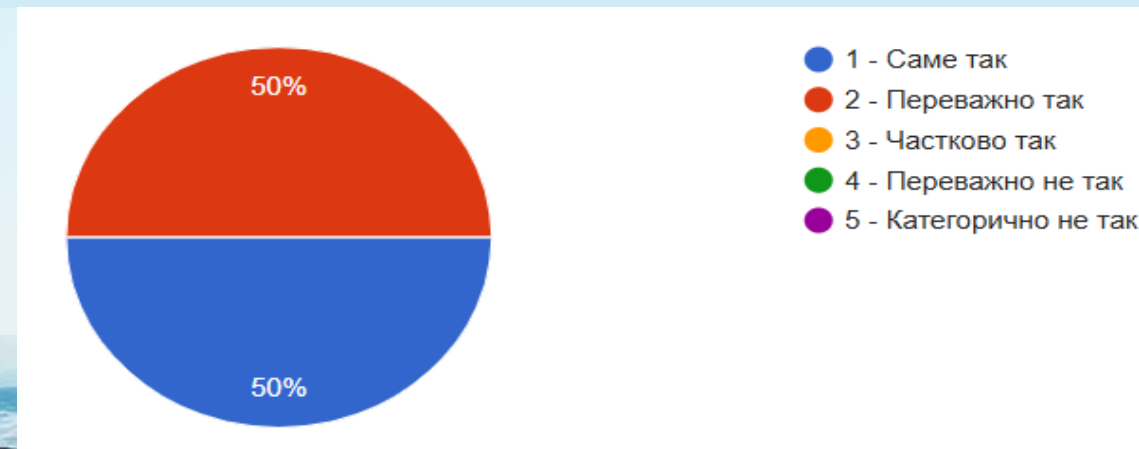
2. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

3. Були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи

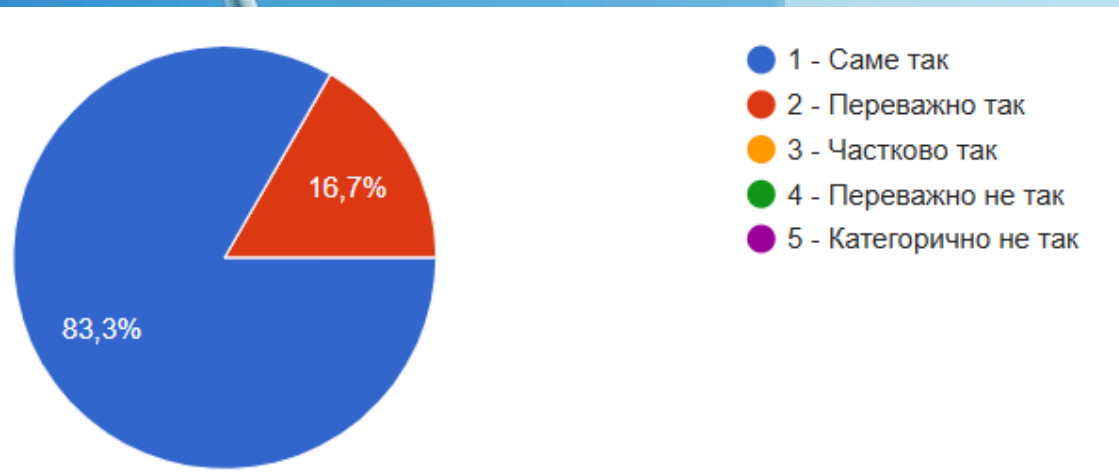
4. Навчання в межах курсу розвинуло мої навички до комплексного сприйняття складних соціальних, економічних, екологічних та політичних процесів

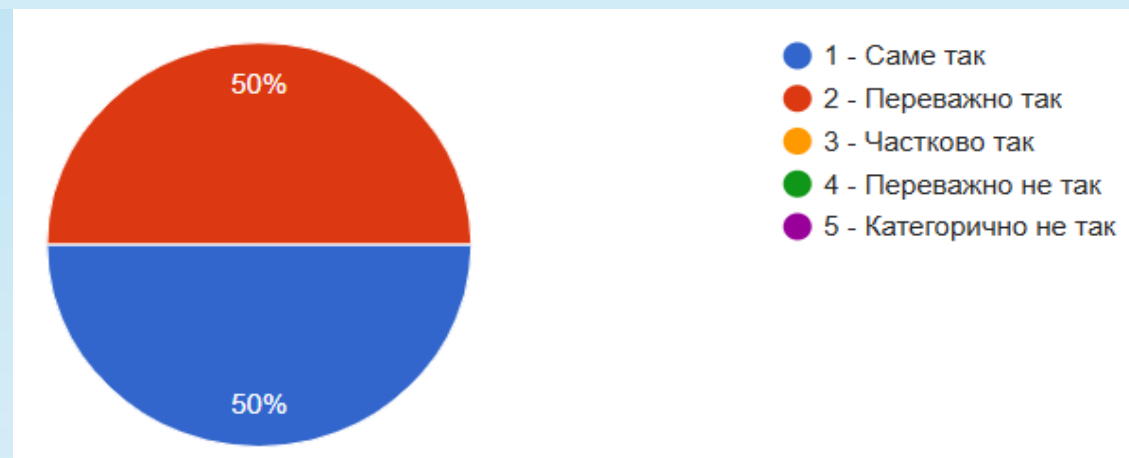
Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

М20 травень 2024

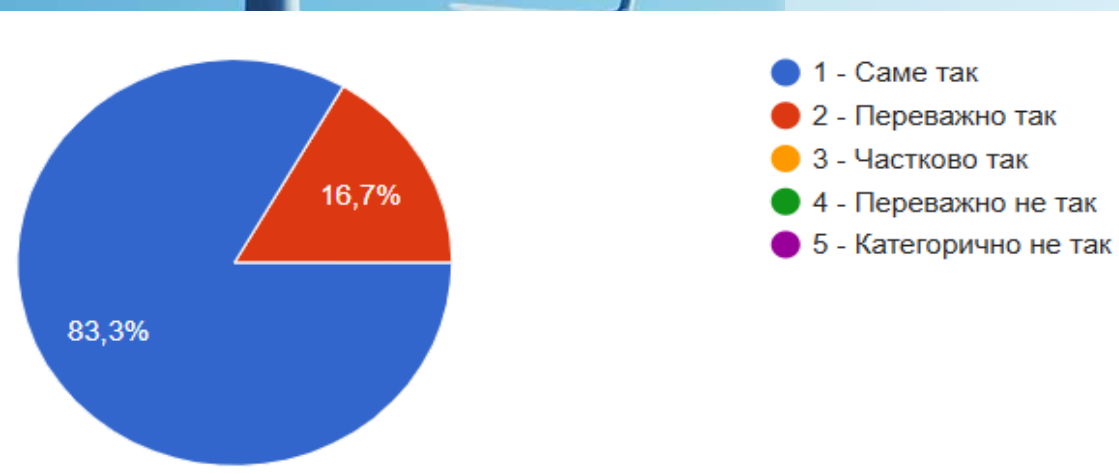
5. Під час роботи над навчальною дисципліною завжди була можливість консультуватися з викладачем

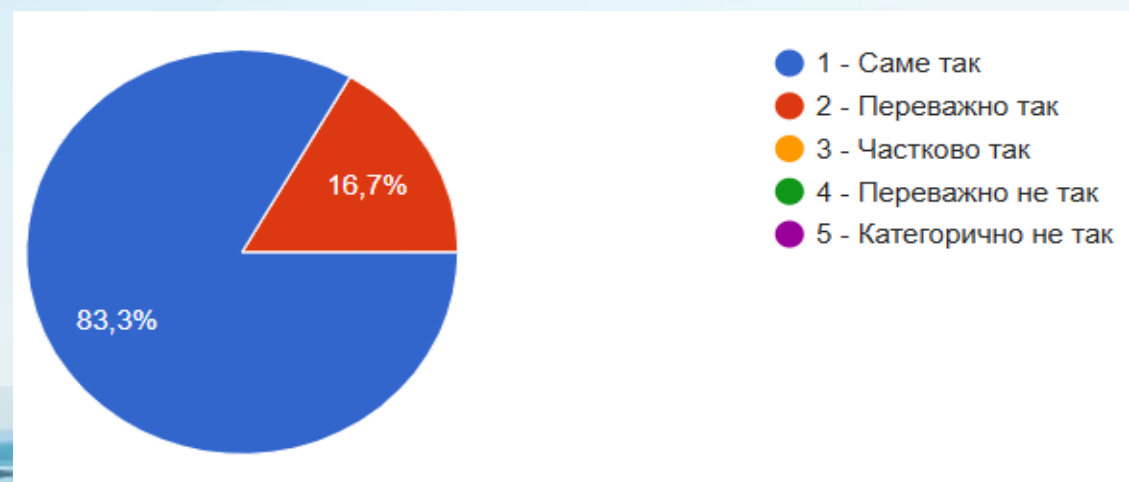
6. Онлайн заняття проводилися із застосуванням презентацій, даних відкритих інтернет-ресурсів, в т.ч. статистичних даних, аналітичних/експертних оцінок тощо

7. Викладач(і) зрозуміло пояснював матеріал, коментував складні моменти, виділяв головне у темі

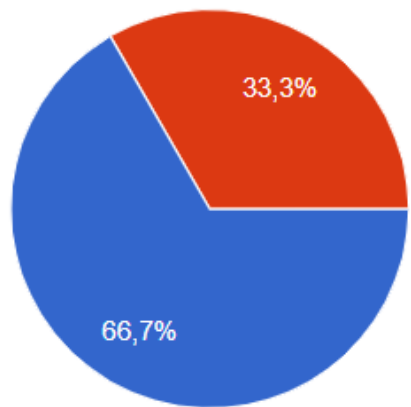
8. Викладач(і) вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики

Опитування студентів з дисципліни «Європейська практика інвестування зеленого будівництва»

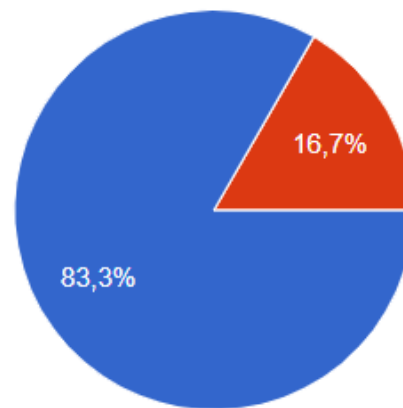
М20 травень 2024

9. Навчально-методичні матеріали кафедри, в т.ч. підручники, були корисними для мого навчання

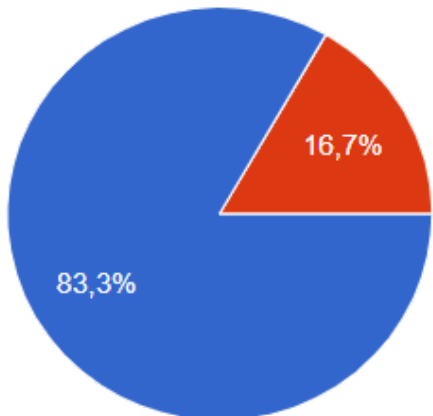
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

10. Оцінювання мого рівня знань та виконаних завдань було прозорим та справедливим

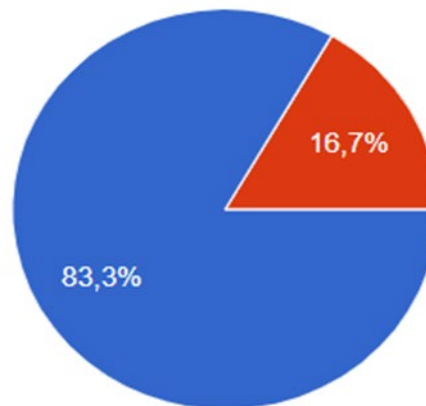
- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

11. Навчання було сучасним та практично орієнтованим

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

12. Я би радив(ла) іншим записатись на цей курс

- 1 - Саме так
- 2 - Переважно так
- 3 - Частково так
- 4 - Переважно не так
- 5 - Категорично не так

Аналіз відкритих відповідей студентів

1. Що найбільше сподобалося під час вивчення курсу?

Аналіз відкритих відповідей свідчить про високий рівень задоволеності студентів змістом та організацією навчального процесу. Основні позитивні аспекти, які відзначали респонденти:

- **Актуальність та сучасність матеріалу:** більшість студентів підкреслили, що подана інформація є новою, актуальною та відповідає сучасним викликам, зокрема щодо кліматичної політики ЄС, Зеленого курсу та сталого розвитку. Цитата: «Усі дані з курсу нові та актуальні на сьогодні, про те, що відбувається зараз та очікує нас найближчим часом».
- **Якість викладання та подачі матеріалу:** відгуки свідчать про високий рівень підготовки викладачів, їхню мотивацію та готовність до діалогу зі студентами. Відзначено також зрозумілу, структуровану подачу інформації, наочність презентацій, доступність статистичних прикладів і практичну орієнтацію.
- **Практичний підхід та інклюзивність навчання:** студенти позитивно оцінили можливість висловити свою думку, ведення живих дискусій, а також практичні домашні завдання та приклади з реального життя. Особливої уваги заслуговують слова: «Можливість висловити свою думку з будь-якого питання, живий діалог».
- **Зміст курсу:** відзначено важливість розгляду нових нормативних документів ЄС, політичних ініціатив (наприклад, масштабної дипломатичної кампанії з просування Зеленого курсу) та програм, спрямованих на вирішення кліматичних проблем.

2. Що найбільше не сподобалося та що можна змінити?

Хоча більшість респондентів не висловили суттєвих зауважень (деякі відповіли: «Все сподобалося»), все ж було виявлено кілька конструктивних пропозицій для покращення:

❖ **Навантаження та інтенсивність:**

Основна проблема, яку зазначили студенти, — високе навантаження в межах одного дня. Проведення всіх занять у рамках одного дня тижня ускладнювало сприйняття та запам'ятовування інформації. Пропозиція: «Розділити лекції на декілька днів у тиждень».

❖ **Повторення матеріалу:** деякі студенти відзначили часткове дублювання інформації в межах курсу. Це сприймалося як і позитив, і негатив: з одного боку, це допомагало краще закріпити матеріал, з іншого — знижувало динаміку навчання.

❖ **Бажання поглиблення практичного компоненту:** прозвучала пропозиція щодо додавання більшої кількості розрахункових завдань та аналітичної роботи.

❖ **Бажання локалізації контексту:** один зі студентів запропонував додати окрему лекцію, присвячену ситуації в Україні, що дозволило б порівняти європейські підходи зі станом справ на національному рівні.

Рекомендації на основі аналізу

На основі отриманих відповідей доцільно врахувати наступні пропозиції:

- ✓ **Оптимізувати розклад занять** – уникати концентрації всіх лекцій в один день.
- ✓ **Поглибити практичну складову** – додати більше прикладних завдань, кейсів, розрахунків.
- ✓ **Уникати дублювання** – раціоналізувати структуру курсу, щоб уникнути повторів, не втрачаючи ключові акценти.
- ✓ **Локалізувати зміст** – розглянути можливість додавання матеріалів, що висвітлюють український контекст адаптації до кліматичних змін та розвитку зеленої економіки.
- ✓ **Вдосконалення навчальної літератури** – продумати зміни до тем дисциплін та відповідного наповнення підручників за всіма 3-ма дисциплінами.

02 Опитування інших стейкхолдерів: роботодавці та представники місцевої влади

1. Формат взаємодії

З метою врахування думки ключових стейкхолдерів щодо змісту освітніх програм, компетентностей випускників та актуальних викликів у сфері зеленої економіки, кліматичної політики та сталого будівництва, у літні періоди 2023 та 2024 років було проведено два круглі столи за участі: представників бізнесу (роботодавців у сфері будівництва, екологічного консалтингу, енергетики), представників місцевої влади та територіальних громад, науковців, викладачів і експертів.

2. Основні побажання стейкхолдерів до компетентностей сучасних фахівців

Круглий стіл-1 (літо 2023)

Побажання та пропозиції:

- ☐ Конкретні знання щодо стратегії ЄС у сфері клімату та зеленої економіки, а також про їх імплементацію на національному рівні.
- ☐ Необхідність розуміння регуляторного середовища, включаючи новітні нормативно-правові акти ЄС і України.
- ☐ Набуття через навчання компетентностей з управління проектами сталого розвитку, включаючи вміння працювати з інвестиційними інструментами (гранти, проекти ЄС).
- ☐ Розвивати аналітичне мислення – здатність оцінювати вплив проектів на довкілля, проводити екоаудит, розробляти пропозиції щодо пом'якшення негативного впливу.
- ☐ Знання у сфері енергоефективності, зеленого будівництва та циркулярної економіки.
- ☐ Готовність до комунікації з місцевими громадами — важлива соціальна та управлінська складова фахівця.

Круглий стіл-2 (літо 2024)

Побажання та пропозиції:

- ☐ Формувати практичні навички у сфері залучення інвестицій та підготовки документації для міжнародних донорів.
- ☐ Навчання умінню працювати з геоінформаційними системами (GIS), аналітичними платформами для управління урбоекосистемами.
- ☐ Розгляд реальних кейсів локальної адаптації до змін клімату, зокрема на рівні громад.
- ☐ Знання у сфері екологічного урядування, включно з підходами до «зеленої» трансформації міст.
- ☐ Навички командної роботи та стратегічного мислення, зокрема в умовах міждисциплінарної взаємодії. Можливо проведення спільних семінарських занять викладачами, які ведуть різні дисципліни в проєкті.

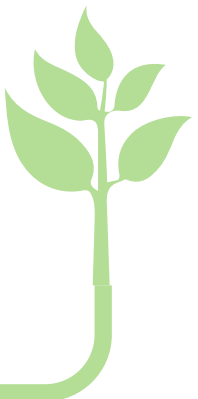
3. Відгуки учасників заходів

Учасники обох заходів надали позитивні оцінки організації круглих столів та зазначили їхню високу актуальність і професійний рівень.

4. Узагальнені висновки

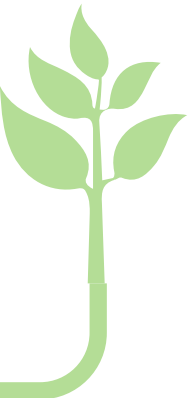
Опитування виявило високий інтерес до співпраці з університетською спільнотою, зокрема у питаннях підготовки фахівців нової генерації для сфери зеленої трансформації економіки України та окремих секторів (будівництва зокрема).

Підтверджено запит на практично орієнтовану освіту, адаптовану до сучасних викликів та потреб ринку. Учасники наголосили на необхідності розширення формату комунікації, зокрема через участь представників влади зі змістовними виступами щодо конкретних проблем зеленої трансформації; завчасну комунікацію щодо програми заходів та спікерів.

Завдання для команди проєкту:

1. Переглянути зміст дисциплін з урахуванням побажань роботодавців, місцевої влади, інших стейкхолдерів та опробувати зміни в ході занять. Термін: 2024 – 2025 н.р. (до 30.06.2025р.)
2. При проведенні Круглих столів та інших публічних комунікаційних заходів програму заходу завчасно обговорювати е тільки з основними спікерами, а й з іншими зареєстрованими учасниками та коригувати програму в разі необхідності
3. Запрошувати представників бізнесу та місцевої влади до розробки контенту лекцій та/або семінарських занять, а також до їхньої реалізації (проведення майстер-класів, лекцій професіоналів-практиків тощо).

Thank You